

die wij nimmer hebben geweend. Dacht *jij* nou, dat dat alles op den duur bevredigde? Het is mooi, het worstelen en werken voor de menschen, maar dacht je, dat het den vrede bracht, zonder eigen zielsbezit? Aan het einde, wanneer het werk gewrocht is, wanneer er medemenschen wat gelukkiger zijn, dan schiet het allemaal boven je uit als een groot woud, met de kruinen in de zon, maar zelf ben je eenzaam en verlaten, omdat je, met al je denken en zwoegen en offeren, niet deel hebt aan de kern van hun leven. Je wilt een vrouw, je wilt een kind, je wilt lieven en lijden voor het eigene. Maar ook ik was al oud, Louise, toen ik je zocht. Ook ik zat vol lidteekens. Wat had ik aan te bieden dan leeds gemeenzaamheid? Ik had géén lidteekens. Mijn leven was alleen maar een galerij van verlatenheid.

LOUISE.

Ds. ROORDA.

Hoor eens nu, Louise, we moeten samen lijden, we moeten samen bidden. We moeten ons toevertrouwen aan een hooger Wil, die ons heeft samengebracht. Weet je, waarom ik je mee wil hebben, straks? Omdat je erbij moet zijn, als ik afstand doe van dit alles, als ik voor God de gelofte doe, dat mijn leven nu voortaan alleen is toegewijd aan jou.

LOUISE.

Neen Frans, als dat wáár was, hadt je nú geen verdriet. Je zoudt de pijn van het afscheid niet gevoelen. Als dat waar was, dan zou die vreeselijke harde hartstocht voor je werk niet naast mij geweest zijn, al die lange jaren lang. Toen ik naast Tante leefde, wist ik dat het een kille ziel was, die mij begeleidde, maar er was wisselwerking. Naast jou, met je werk, voelde ik mij als in een toegesloten huis, waar de wind op staat. Ik heb mij nooit zoo verdronken in de eenzaamheid, onder je plannen, waar ik geen deel aan had, onder je teerheid, onder je liefkoozingen....

Ds. ROORDA

(plotseling). We hebben ons kind, Louise.

LOUISE

(krijt het uit). Dat is vreeselijk!

Ds. ROORDA

(omvat haar polsen, hevig). Ben je dan geen moeder!

LOUISE.

Een kind, — een kind van *mij*. Het is een zonde geweest.

Ds. ROORDA

(uitsnikkend). Mijn God, Louise, martel me niet, maak me niet kapot. (Wild). Je meent dat niet. Je màg het niet meenen. Het is heiligschennis!

LOUISE.

Frans. Een ding heb ik maar gezworen. Eerlijkheid. Dàt is het wat ik van God voel. Hij wil dat ik eerlijk ben.